

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ,
УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ – НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**

**И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
О СТАЛНИМ СУДСКИМ ТУМАЧИМА
ЗА ПОДРУЧЈЕ ВИШИХ СУДОВА
НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ**

новембар 2017. године

УВОД

Законом о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Службени гласник РС”, бр. 99/2009-3, 99/09, 67/2012 – Одлука Уставног суда ИУз – 353/2009) у члану 79. прописано је да Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина), преко својих органа, а у складу с прописима о сталним судским тумачима, поставља и разрешава сталне судске тумаче за подручје судова на територији АП Војводине и води регистар сталних судских тумача за ту територију.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат), у оквиру делокруга утврђеног чланом 37. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АП Војводине”, бр. 37/2014, 54/2014 – др. пропис и 37/2016), обавља поменуте послове као поверене, те да о томе једном годишње информише Покрајинску владу односно ресорно Министарство правде Републике Србије.

Постављење, разрешење и вођење регистра сталних судских тумача врши се у складу с Правилником о сталним судским тумачима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 35/2010, 80/2016 и 7/2017).

Ова информација обухвата податке у вези са Огласом за постављање сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АП Војводине, који је објављен 16.11.2016. године и реализован у фебруару 2017. године. Информација обухвата преглед послова у погледу постављења и разрешења сталних судских тумача за подручје судова на територији АП Војводине, податке о броју постављених судских преводилаца за одговарајуће језике и судских тумача знакова слепих, глувих или немих лица и преглед активности предузетих ради ажурирања регистра сталних судских тумача. Информација не садржи упоредну анализу с подацима из претходних периода, због разлика у периодима и начину приказивања података.

Наведени акти, опште информације и релевантни обрасци доступни су на веб-страници Секретаријата www.puma.vojvodina.gov.rs, где је обезбеђен и приступ електронској евиденцији о сталним судским тумачима с територије АП Војводине.

ПОСТАВЉЕЊЕ И РАЗРЕШЕЊЕ СТАЛНИХ СУДСКИХ ТУМАЧА ЗА ПОДРУЧЈЕ ВИШИХ СУДОВА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ

Опште информације

Поступак за постављање и разрешење сталних судских тумача спроводи се у складу с Правилником о сталним судским тумачима (у даљем тексту: Правилник).

Председници виших судова с територије АП Војводине,¹ у складу с чланом 2. став 1. Правилника, имају обавезу – уколико се јави потреба за сталним судским преводиоцима за одређене стране језике или за сталним судским тумачима за језик знакова слепих, глувих или немих лица – да о томе доставе информацију Секретаријату.

Уколико се уочи да је недовољан број преводилаца за одређене стране језике и недовољан број тумача знакова слепих, глувих или немих лица, Секретаријат – на предлог једног председника вишег суда или више њих, а најмање једном годишње – објављује оглас за постављање преводилаца/тумача у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“ и у једном од штампаних медија у Републици Србији.

На тај начин, иницијатива за покретање поступка остаје на председницима виших судова који су – према Правилнику – задужени и за надзор над њиховим радом, док процедуру покреће и спроводи Секретаријат.

Ради економичности поступка, иницијативе за покретање поступка, поднете у току календарске године, обједињују се у један оглас који се расписује у последњем тромесечју године. Пре расписивања, председници виших судова који нису исказали своје потребе обавештавају се о планираном објављивању огласа како би проценили да ли постоји потреба да и они поднесу захтев.

У складу с Правилником, кандидат за преводиоца може бити лице које има високо образовање и испуњава законом утврђене услове за запослење као државни службеник, као и следеће посебне услове:

1. да има одговарајуће високо образовање за одређени страни језик или да поседује потпуно знање језика с ког преводи и на који преводи усмени говор или писани текст;
2. да познаје правну терминологију која се користи у језику с ког се преводи или на који се преводи;
3. да има најмање пет година искуства на преводилачким пословима.

Уз пријаву на оглас, кандидат за преводиоца треба да достави оригинал или оверену фотокопију доказа о испуњавању општих и посебних услова наведених у тексту огласа, осим докумената који садрже чињенице о којима се води службена евиденција, које Секретаријат прибавља по службеној дужности. За подношење пријаве на оглас сви кандидати уплаћују републичку административну таксу.

Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази се не разматрају, а документација се враћа подносиоцима.

Комисија коју образује покрајински секретар проверава да ли кандидат за преводиоца, који нема одговарајуће високо образовање за одређени страни језик, поседује потпуно знање језика с ког се преводи и на који преводи усмени говор или писани текст и с тим циљем спроводи проверу знања језика. Ради доказивања услова када је реч о познавању правне терминологије која се

¹ Зрењанин, Нови Сад, Панчево, Сомбор, Сремска Митровица и Суботица.

користи у језику с ког се преводи или на који се преводи, комисија такође проверава потребно знање кандидата.

Кандидати се благовремено обавештавају о заказаној провери и сnose накнаду трошкова те провере. Након спроведеног поступка, узимајући у обзир извештај комисије и ранг-листу кандидата, покрајински секретар доноси решење о постављењу преводиоца. Кандидати који из неког разлога нису постављени (ако не приступе провери знања иако су благовремено обавештени, ако не положи проверу или на ранг-листи буду испод траженог броја), добијају решење о постављењу кандидата за преводиоце, против кога могу покренути управни спор. Уз ово решење добијају и обавештење о даљим корацима у поступку (када могу извршити увид у своју огласну документацију и писмени рад, преузети оригинале односно оверене фотокопије огласне документације и сл.).

Постављеним преводиоцима уз решење о постављењу, доставља се и обавештење о њиховим обавезама (израда печата, достављање отиска печата уз својеручни потпис вишим судовима, припрема дневника извршених превода и овера), које претходе полагању заклетве.

Решења о постављењу преводиоца за подручје виших судова на територији АП Војводине објављују се у „Службеном листу АП Војводине“ и садрже лично име преводиоца и језик за који је постављен.

Постављени преводиоцац полаже заклетву пред председником вишег суда на чијем подручју има пребивалиште, након чега Секретаријату доставља примерак заклетве и податке који се уносе у Регистар судских тумача.

У члану 16. став 1. Правилника, прописано је да се његове одредбе примењују и на тумаче знакова слепих, глувих или немих лица које суд одређује за поједини случај – када се с тим лицима на други начин не може споразумети.

Правилником је прописана обавеза Секретаријата да води електронску евиденцију о преводиоцима,² као и обавеза преводиоца да о промени података обавесте Секретаријат, уз рок од осам дана, који тече од дана настанка промене. За упис односно промену података у евиденцији уплаћује се покрајинска административна такса.

Имајући у виду сложеност процедуре, треба нагласити да поступак – од расписивања огласа за постављење сталних судских тумача за подручје свих виших судова на територији АП Војводине до његове реализације тј. полагања заклетве постављених сталних судских тумача – у просеку траје шест месеци.

Покрајински секретар разрешава преводиоца/тумача решењем против ког се може покренути управни спор, а које се објављује у покрајинском службеном гласилу и доставља председнику вишег суда на чијој територији преводиоцац има пребивалиште. Преводиоцац који је разрешен брише се из евиденције и дужан је да председнику вишег суда преда дневник извршених превода и овера, печат и преостале предмете за превођење, у року од осам дана од пријема решења о разрешењу. До разрешења долази уколико преводиоцац то сам затражи; ако се утврди да нису постојали услови за постављење, односно да су они престали; ако буде осуђен за кривично дело које га чини недостојним или неподобним за вршење послова преводиоца; ако му на основу судске одлуке буде одузета или ограничена пословна способност; ако се на начин прописан законом утврди да је изгубио радну способност и ако неуредно или нестручно врши послове преводиоца.

² Електронска евиденција садржи следеће податке: редни број; презиме, име једног родитеља и име преводиоца; занимање, адресу и број телефона; број и датум решења о постављењу; језик за који је постављен; датум и место полагања заклетве; број и датум решења о разрешењу преводиоца и рубрику за напомену.

Подаци за период од 16. новембра 2016. до јула 2017. године

Дана 16. новембра 2016. године покрајински секретар је расписао Оглас за постављење сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АП Војводине. Као и претходних година, оглас је објављен у „Службеном листу АП Војводине”,³ листу „Дневник” и на веб-страници Секретаријата (www.puma.vojvodina.gov.rs).

На основу поменутог огласа, након спроведене процедуре, покрајински секретар донео је укупно 36 решења о постављењу за 17 језика, од чега је највише сталних судских преводаца постављено за енглески и румунски језик.

По први пут је постављен стални судски преводац за фарси језик.

Преглед постављених сталних судских преводаца, према језицима:

1. енглески језик	8
2. румунски језик	4
3. мађарски језик	3
4. руски језик	3
5. словачки језик	3
6. италијански језик	2
7. македонски језик	2
8. немачки језик	2
9. арапски језик	1
10. чешки језик	1
11. горански језик	1
12. босански језик	1
13. фарси језик	1
14. словеначки језик	1
15. шпански језик	1
16. холандски језик	1
17. знаковни језик	1
<hr/>	
Укупно	36

Према подручју виших судова на територији АП Војводине, највише сталних судских преводаца – сталних судских тумача – постављено је на основу исказаних потреба, за територију Вишег суда у Зрењанину (16).

Преглед постављених сталних судских преводаца према судовима:

1. Виши суд у Новом Саду	7
- енглески језик	2
- чешки језик	1
- горански језик	1
- словачки језик	1
- словеначки језик	1
- холандски језик	1

³ „Службени лист АП Војводине”, број 17/2017 од 5.4.2017.

2. Виши суд у Сремској Митровици	4
- енглески језик	1
- италијански језик	1
- румунски језик	1
- руски језик	1
3. Виши суд у Зрењанину	16
- енглески језик	3
- мађарски језик	3
- румунски језик	3
- словачки језик	2
- немачки језик	2
- македонски језик	1
- арапски језик	1
- босански језик	1
4. Виши суд у Панчеву	2
- македонски језик	1
- знаковни језик	1
5. Виши суд у Суботици	7
- енглески језик	2
- руски језик	2
- италијански језик	1
- шпански језик	1
- фарси језик	1

Укупно: 36

Након полагања заклетве пред председницима виших судова у Новом Саду, Панчеву, Зрењанину, Сомбору и Сремској Митровици, постављени стални судски преводиоци и стални судски тумачи достављали су примерак заклетве и релевантне податке, након чега су њихови подаци унети у регистар. До датума подношења ове информације, за преводиоца за чешки језик није достављен доказ о положеној заклетви.

ЕВИДЕНЦИЈА СТАЛНИХ СУДСКИХ ТУМАЧА ЗА ПОДРУЧЈЕ ВИШИХ СУДОВА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ

У јуну 2002. године, на основу листа сталних судских тумача судова с територије АП Војводине, Секретаријат је почео да ради на установљавању ажурираног регистра сталних судских тумача, контактирајући директно са сталним судским тумачима.

На веб-страници Секретаријата, у току 2005. године, објављен је списак сталних судских тумача за подручје свих судова на територији АП Војводине.

Регистар садржи све прописане податке о сталним судским тумачима, како би на одговарајући начин били приступачни широј јавности.

Обавеза сваког сталног судског тумача јесте да благовремено, у року од осам дана од дана настанка промене, обавести Секретаријат о евентуалној промени података из евиденције, која се одмах уноси у регистар.

Виши судови с територије АП Војводине поседују листу сталних судских тумача за своје подручје, а Секретаријат их благовремено обавештава о насталим променама у вези са евидентираним подацима о тумачима.

Након ступања на снагу важећег правилника („Службени гласник РС”, број 35/2010, од 26. маја 2010. године), виши судови с територије АП Војводине били су у обавези да контактирају са сталним судским преводиоцима и сталним судским тумачима, ради израде нових печата, достављања њихових отисака уз својеручни потпис, те да о ажурираним листама обавесте Секретаријат, што су они и урадили.

Евиденција је ажурирана по пријему достављених података, с тим што су се и током 2011, 2012, 2013 године, као и током 2014. године бројни преводиоци и тумачи јављали лично, указујући на промене података у регистру, најчешће презимена или пребивалишта, тражећи уверење на основу евиденције ради израде нових печата.

У марту 2016. године, ради ажурирања података у Регистру судских преводилаца и тумача на територији АП Војводине, Секретаријат је послао допис свим судским преводиоцима из регистра (727), са захтевом да обавесте овај секретаријат, писменим путем, ако су извршили промену пребивалишта, презимена, телефона, као и о другим променама значајним за њихов рад. Такође, тим дописом су замољени и да обавесте Секретаријат уколико имају сазнања о томе да су неки судски преводиоци/тумачи преминули, променили пребивалиште или личне податке. Секретаријат се истом молбом обратио и свим вишим судовима на територији АП Војводине, као и регистрованим удружењима преводилаца.

На основу примљених одговора, Секретаријат је изменио податке у регистру у виду промене броја телефона, адресе пребивалишта, имејл адресе, занимања, односно академског звања и презимена односно имена родитеља.

САРАДЊА С МИНИСТАРСТВОМ ПРАВДЕ

Вишегодишња пракса у поступању у складу с важећим правилником показала је неке његове недостатке. Као непрактично решење показало се прописивање високог образовања као обавезног услова у случају потенцијалних кандидата ромске националне заједнице, код којих је врло мали проценат високообразованих кандидата, без прописаног изузетка од овог правила. Посебно указујемо на то да проверу знања језика и правне терминологије у сваком случају цени за то посебно образована комисија, састављена од стручњака, професора филозофског факултета или филолошког факултета односно сталних судских преводилаца за одговарајући језик. На основу наведеног, мишљења смо да су неопходне допуне Правилника у погледу прописивања изузетка у поменутих случајевима у пракси, као и њима сличним.

Такође, непрописивање експлицитне обавезе да кандидати за сталне судске преводиоце/тумаче морају имати пребивалиште на територији вишег суда који је огласио потребу поводом које конкуришу, показало се као непрактично решење. Када се за сталног судског преводиоца/тумача постави лице чије пребивалиште није на територији суда који је исказао потребу, настају финансијски проблеми у смислу обавезе суда да надокнађује трошкове путовања сталних судских преводилаца/тумача, немогућности председника суда да врши надзор над радом преводиоца/тумача чије пребивалиште није на подручју тог суда и недоступности самог судског преводиоца/тумача због удаљености у тренутку када суд има потребу за судским преводиоцем/тумачем за одређени језик. На основу наведеног, мишљења смо да је и у овом делу Правилник потребно изменити, те одредити да се пребивалиште кандидата за сталног судског преводиоца/тумача везује за место вишег суда који је исказао потребу за преводиоцем за одређени језик.

Због ових и других недостатака који се јављају у раду са судским преводиоцима и тумачима, Секретаријат је почетком 2015. године успоставио комуникацију с Министарством правде које је доставило мишљење о примени прописа бр. 011-00-00011/2015 од 14.01.2015. године, тумачећи примену Правилника у пракси.

САРАДЊА С ВИШИМ СУДОВИМА СА СЕДИШТЕМ НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ

Почетком 2016. године, приликом ажурирања података из регистра, успостављена је активнија комуникација с вишим судовима са седиштем на територији АП Војводине, како у вези са истовременим уједначавањем промењених података у регистру са стањем на листама које се у судовима воде, тако и у вези с прибављањем података о ангажовању судских преводилаца – судских тумача у 2015. години.

Секретаријат је затражио податке о броју предмета у којима су ангажовани судски преводиоци, односно тумачи, с назнаком врсте предмета (кривични предмет или грађански предмет), као и податке о томе за које језике су ангажовани преводиоци, с назнаком укупног броја предмета по сваком језику.

Полазећи од чињенице да се до сада ова врста евиденције није водила, прикупљени подаци нису систематизовани на исти начин и нису их доставили сви виши судови са седиштем на територији АП Војводине.

На неколико заједничких састанака усаглашен је начин вођења података, тако што ће се подаци о ангажовању преводилаца у судским поступцима (према језику и врсти поступка) водити у посебној евиденцији у оквиру судске управе (попут евиденција ангажованих бранилаца по службеној дужности или судија поротника), а према подацима које достави сваки судија у чијем поступку се ангажује преводилац.

Увођење ове евиденције оправдано је како би се путем статистике у вези са ангажовањем судских преводилаца пратило стање потреба превођења са одговарајућих језика и превођења на те језике, као и с циљем благовремене припреме испитних комисија за проверу знања будућих судских преводилаца и тумача.

У складу с горенаведеним, виши и основни судови доставили су податке о ангажовању преводилаца у судским поступцима за период од 01.09.2016. до 31.12.2016. године према језику и врсти поступка и то:

р. бр.	Назив суда	Врста поступка у коме је ангажовао преводиоце	Језик за који је ангажовао преводиоце	Колико пута су преводиоци ангажовани
1.	Виши суд у Суботици	<i>податак није достављен</i>	мађарски језик немачки језик	12 1
2.	Виши суд у Сомбору	- превођење писмена, превођење три решења - превођење решења	мађарски језик енглески језик	3 1

Р. бр.	Назив суда	Врста поступка у коме је ангажовао преводиоце	Језик за који је ангажовао преводиоце	Колико пута су преводиоци ангажовани
3.	Виши суд у Сремској Митровици	- Кривични поступци	турски језик немачки језик арапски језик грчки језик албански језик италијански језик румунски језик	3 6 5 1 6 1 1
4.	Виши суд у Панчеву	- Кривични поступци - Поступак рехабилитације	руски језик ромски језик немачки језик	8 1 2
5.	Виши суд у Новом Саду	- Кривични поступци	енглески језик мађарски језик	1 2
6.	Виши суд у Зрењанину	- Кривични поступци - Парнични поступци	мађарски језик немачки језик мађарски језик	<i>податак није достављен</i>
7.	Основни суд у Бачкој Паланци	- Парнични поступак	албански језик	1
8.	Основни суд у Старој Пазови	нису ангажовани преводиоци		
9.	Основни суд у Бечеју	- Кривични поступци - Оставински поступци - Ванпарнични поступак - Парнични поступак	мађарски језик	56 3 1 55
10.	Основни суд у Сомбору	- Кривични поступци - Парнични поступци - Оставински поступци - Ванпарнични поступци - Извршни поступци	мађарски језик арапски језик немачки језик мађарски језик немачки језик знаковни језик мађарски језик немачки језик мађарски језик норвешки језик	3 2 1 4 1 1 47 4 1 1
11.	Основни суд у Вршцу	- Кривични поступци - Парнични поступци - Ванпарнични поступци - Извршни поступци	румунски језик	1 2 2 1
12.	Основни суд у Сремској Митровици	нису ангажовани преводиоци		
13.	Основни суд у Панчеву	- Кривични поступци	енглески језик немачки језик	1 1
14.	Основни суд у Шиду	- Кривични поступци	француски језик бугарски језик албански језик италијански језик	1 1 1 1
15.	Основни суд у Суботици	- Кривични поступци - Парнични поступци	мађарски језик арапски језик фарси језик урду језик турски језик француски језик бугарски језик мађарски језик немачки језик хрватски језик	39 12 2 5 1 4 1 69 2 1

р. бр.	Назив суда	Врста поступка у коме је ангажовао преводиоце	Језик за који је ангажовао преводиоце	Колико пута су преводиоци ангажовани
16.	Основни суд у Новом Саду	- Кривични поступци - Парнични поступци - Ванпарнични предмети - Извршни поступци	италијански језик енглески језик словеначки језик бугарски језик мађарски језик украјински језик немачки језик	5 3 2 1 15 (парнични и ванпарнични заједно) 1 1
17.	Основни суд у Кикинди	- Кривични поступци	мађарски језик румунски језик	1 1
18.	Основни суд у Сремској Митровици	нису ангажовани преводиоци		
19.	Основни суд у Зрењанину	- Кривични поступци - Грађански поступци	мађарски језик мађарски језик	1 4

На основу достављених података, видљиво је да судови највише ангажују преводиоце за мађарски језик и то у 102 кривична поступка, 88 парничних поступака и 47 оставинских поступака. Такође, приметно је да се више ангажују преводиоци за арапски, фарси и урду језик, док судови преводиоце за остале језике ангажују у просеку од једног поступка до десет различитих поступака.

ЗАВРШНЕ КОНСТАТАЦИЈЕ

1. По окончаном Огласу за постављење сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АП Војводине, објављеном 16. новембра 2016. године, покрајински секретар поставио је 36 сталних судских преводаца задовољавајући на тај начин потребе за подручје пет виших судова са седиштем на територији АП Војводине.
2. Од укупно 17 различитих језика за које су постављени стални судски преводиоци, по први пут је постављен стални судски преводац за фарси језик.
3. Виши и основни судови са седиштем на територији АП Војводине доставили су податке о ангажовању преводаца у судским поступцима за период од 01.09.2016. до 31.12.2016. године, према језику и врсти поступка.